

Jubileumi tudományos ülésszak

A Magyar Tudományos Akadémia tudományos ülésszakot rendez a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési egyezmény aláírásának 25. évfordulója alkalmából. Kedden nyitják meg a háromnapos jubileumi tudományos ülésszakot. Ennek fontos célja, hogy lehetővé tegye a hazai kutatók, tudósok számára a szovjet tudomány legújabb eredményeinek megismerését, áttekintést nyújtson az együttműködés eddigi útjáról, a kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeiről.

Szegeden, ma este:

Bemutatkozik a bukaresti színház

Nagy sikerű budapesti fölépése után Szegedre érkezett a bukaresti Caragiale Nemzeti Színház társulata, mely a hét végén két este vendégszerepel a szegedi színházban. Ma, szombaton este 7 óráig kezdettel Tudor Musatescunak, a román színházkultúra 1970-ben meghalt jeles egyéniségének *Chirita naccsága, avagy az öregség nélküli ifjúság* értelme című háromfelvonásos komédiáját mutatják be Horea Popescu rendezésében. A Vasile Alecsandri múlt századi darab.

ja nyomán készült komédia főbb szerepeiben Draga Oltenaut, A. Giugarut, C. Bugeanul, C. Andronescut és R. Popescut láthatja a szegedi közönség.

Holnap, vasárnap este Edward Albee háromfelvonásos színművét, a *Nem félünk a farkastól* vizsik színre Michel Fagadau rendezésében. Az amerikai dráma előadásán Radu Beligan, a színház igazgatója, Marcela Rusa, Valeria Seciu és Costel Constantin lép közönség elé.

Növekvő magyar-szovjet idegenforgalom

Pénteken az Országos Idegenforgalmi Tanács székházában Budai András, az OIT titkára és A. V. Rjabinyin, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő idegenforgalmi főigazgatóság vezetőjének első helyettese ünnepélyesen aláírta a magyar-szovjet idegenforgalmi egyezményt, a magyar-szovjet turizmus alakulását, s a két ország közötti idegenforgalom fejlesztésével kapcsolatos teendőket. Bevezetőjében az idegenforgalom fejlesztéséhez alapul szolgáló nemzetközi helyzet kedvező alakulásáról, az idegenforgalom és a KGST komplex programjának kapcsolatáról szólt. Elmondotta egyebek között, hogy az idegenforgalom növekedésének ütemét tekintve a Szovjetunió az utóbbi időben a világon elsők között van; külföldi vendégeinek száma évente 10–15 százalékkal növekszik. Tavaly a világ 150 országából több mint 2,9 millió külföldi állampolgár járt a Szovjetunióban. A Szovjetunió és a többi szocialista országok közötti idegenforgalom a KGST rendkívüli ülésszakain elfogadott határozatok alapján fejlődik, tavaly az 1970. évihez képest másfélszeresére növekedett, s valószínűnek tartják, hogy jövőre megkétszereződik. A szovjet küldöttség vezetője hangsúlyozta, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak a Magyarországot és a szocialista közösség többi országát érintő idegenforgalomnak, hiszen a kölcsönös kapcsolatok erősítik népeink barátságát, s közvetlen szakmai kapcsolatok létrehozásában is segítenek.

A Szovjetunióban nagy gondot fordítanak az idegenforgalom fejlesztésére; a VIII. ötéves tervben mintegy 200 millió rubelt, a IX.-ben ennél 25 százalékkal nagyobb összeget fordítottak, illetve fordítanak erre a célra. Jelenleg 35 városban 50 szálloda, motel és étterem épül, számos helyen hoztak létre szakiskolákat a vendéglátó- és a szállodaiipar dolgozóinak képzésére. A sajtótájékoztatót külön szóba került a magyar-szovjet idegenforgalom kedvező alakulása, amit a különféle egyezmények — köztük az 1971-ben kötött államközi együttműködési egyezmény —, valamint a magyar és a szovjet utazási irodák megállapodásai nagyban elősegítettek. A Magyarországról a Szovjetunióba irányuló idegenforgalom 40 százalékát, a Magyarországra irányuló szov-

jet turizmus 75 százalékát a szerződésben meghatározott utazások adják. A magyar turisták 50, a szovjet vendégek tíz állandó útvoalat, úti programot vehetnek igénybe.

A mostani tárgyalásokon a két ország közötti idegenforgalmi államközi egyezmény 1973–75. évi teljesítésére vonatkozó megállapodással foglalkoztak, s külön meghatározták az 1975. évi feladatokat. Megelégedéssel állapították meg, hogy a kölcsönös forgalom 1973-ban meghaladta a szerződésben rögzített szintet. A két ország közötti idegenforgalom fejlesztése érdekében egye-

bek között javasolták az idegenforgalmi vállalatoknak, hogy szervezzenek újfajta utazásokat, mindkét országban bővítsék tovább a turizmus lehetőségeit. Megállapodtak abban, hogy a faszizmus feletti győzelem és Magyarország felszabadulásának 30. évfordulójához kapcsolódó eseményekre külön utakat szerveznek, illetve ezeket belktatják az állandó programokba is. A turizmus fejlesztését segíti, hogy az IBUSZ és az Intourist közötti elszámolásban kedvezőbb feltételeket vezetnek be, s fokozzák az idegenforgalmi szakemberek cseréjét. (MTI)

Új lakásfenntartó szövetkezet alakult

Már eddig közel 3 ezer lakást kezelnek Szegeden a lakásfenntartó szövetkezetek. Ez a mozgalom, szövetkezési forma 1968 kezdete óta egyre terebélyesedik.

Mint köztudott, a lakásfenntartó szövetkezetek tag-sága a szövetkezeti lakások tulajdonosaiból verbuválódik. A felügyeletet a városi tanács látja el, így természetesen jogosultság, igények alapján a lakáshivatal határozza meg, hogy kik lehetnek a tagok s egyben a boldog tulajdonosok.

Tegnap, péntek délelőtt Szegeden, a városi tanács nagytermében tartotta ala-

kuló ülését a Felszabadulás lakásszövetkezet. A lakástulajdonosok azért ezt az elnevezést választották, mert be-költözésük egybeesik Sze-ged felszabadulásának 30. évfordulójával. A város második, legnagyobb lakásfenntartó szövetkezetének 360 tagja lesz; egyelőre 120-an tudták meg, hogy melyik emeletre költöznek. A többiek, tehát 240-en, október végéig kapják meg a lakásukat. Egyébként az új tulajdonosok 85 százaléka fiatal házaspár, s túlnyomórészt munkás. Odessza első útmenek, a tízemeletes 208, 209, 210-es számú épületeknek ők az első lakói.

Szakközépiskolások szakmunkás-képesítése

Minisztériumok együttes utasítása

A munkaügyi miniszter, az oktatási miniszter, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter együttes utasításban szabályozta egyes szakközépiskolákban végzők szakmunkás-képesítését. Az utasítás az úgynevezett új típusú ipari, építőipari, élelmiszer- és fagazdasági szakközépiskolák nappali tagozatos diákjaira vonatkozik. Részletezi az utasítás a mellékletben azokat a szakokat is, amelyeken a szakmunkás-képesítés megszerezhető. Kimondja az utasítás, hogy a felsorolt szakközépiskolákban szervezett egyesített érettségi és szakmunkásvizsga sikeres letéte-

lével — amellyel, hogy a szakközépiskolai szaknak megfelelő középfokú szakmai képesítést továbbra is megkapják a diákok —, a megjelölt szakmákban szakmunkás-képesítést is igazoló érettségi bizonyítványt szerezhetnek. Ott szervezhetők ilyen vizsgák, ahol ezeknek feltételei megteremthetők, és ahol a jelentkezők száma eléri az adott szakmában jelölendő, minimális gyakorlati oktatási csoport létszámát.

A vizsgát első alkalommal azok számára lehet megszervezni, akik az 1971–72-es tanévben kezdték tanulmányaikat, utolsó alkalommal pedig azok számára, akiket az 1976–77-es tanév-

Utazás a paragrafusok körül

Jogszolgáltatás az üzemben

Még egyetlen vetélkedő sem kezdődött meg, hogy milyen paragrafusokat ismerünk. Igaz az is, hogy a jogasztalánál ma már mindenki egyaránt foglalhat helyet, az alkotmány garantálja az állampolgárok egyenlőségét. De vajon attól, hogy a jogrendszer a jogszerűséget szavatolja, az írott törvényt heylesen alkalmazzuk-e mindenütt?

Önkényesen járt el

Ha terepszemlét tartunk, gyorsan kiderül, hogy a paragrafusok nem kellő ismerete vagy félremagyarázása mennyi fölösleges kellemetlenséget, hátrányt okozhat az embernek, vagy a közösségnek.

A Szegedi Textilművek egyik oktatójának felmondtak, mert állítólag 50 százalékos volt a munkaidejének kihasználása. Ez a felmondás abból állt, hogy fegyelmivel más munkakörbe helyezték, méghozzá 4 forinttal kevesebb órabérrel, mint korábban kapott. Az illető a fegyelmi határozattal nem értett egyet. De nem tudta, mit csináljon. S ekkor észbe jutott; tanácsot kér.

Kéthetente megjelenik az üzemben dr. Tarnai László ügyész, aki egytől háromig jogi tanácsokat ad. Lassan már kilenc hónapja, hogy a Szeged városi és járási ügyészség kapcsolatba került a gyárral ilyen formában. Nos, ezen a fogadóórán megkapta a megfelelő eligazítást, és a munkaügyi döntőbizottsághoz fordult panaszával. Hamar kiderült, neki volt igaza, gyorsan visszahelyezték korábbi munkakörébe. Szóval a gyáregységező önkényesen, jogtalanul járt el, amikor előzetes figyelmeztetés nélkül, egyik napról a másikra áthelyeztette.

Ezerfajta kérdés

Dr. Tarnai László sok, hasonló történetről tud beszélni. A fogadóórak rendkívül népszerűek az üzemben. A statisztika is biztató, s arról vall, sokan megjelennek, igénylik a jogi tanácsadást eme formáját. Mindenképp hasznos kezdeményezésnek bizonyult. Igaz, ez az egyetlen üzem Szegeden, ahol a jogszolgáltatást rendszeresítették. A közelmúltban hozott minisztertanácsi határozat szerint azonban hamarosan bővül a kör, és több tucat nagyüzemnél bevezetik a jogi tanácsadást.

Mit szeretnének tudni az emberek? Nagyon sok téma terítékre kerül a fogadóóra-

kon, és akár a törvénykönyvek paragrafusait lehetne citálni. Ezerfajta kérdés, de azért a tendenciák felfedezhetők.

Az embereket talán az izgatja a legjobban, ami a zsebkönyvre megy. Ezért aztán többször is megkérdezik, ha valóban akarnak, az milyen vagyoni következményekkel jár, kié lesz a lakás, mint oszlik meg a közös vagyon. Persze a tanács nagyon kelendő, és szükség is van rá, mivel az emberek nagyon sokszor a legalapvetőbb kérdésekről sem tudják, hova forduljanak. Például egy gyári asszony 350 forintot fizetett férjének, mert nála volt a gyerek. Az pedig egyszerűen meggondolta magát, és az apjától az anyjától szökött. A mama továbbra is minden hónapban elküldte a 350 forintot, mert a törvény ezt írta elő. Így az 1900 forintos fizetését nagyon be kellett osztania, hogy mindegyre teljen. Végül jogi tanácsra polgári pert indított a tartásdíj fizetésének megszüntetése miatt.

Üzent a gebines

Gyakorlat a munkaügyi viták. Emiatt is felkeresik az ügyészt. Nemegyszer előfordult, hogy a munkaügyi vitát nem a törvény által meg-

szabott nyolc napon belül tárgyalták le. Ilyenkor fellelődik az a kérdés, vajon a vállalatok, intézmények tisztában vannak-e jogaikkal és köteleességeikkel. A következő történetre nem a textilművekben, hanem az ügyészségen derült fény, mert ott is van jogi tanácsadás.

A gebinest több ezer forint visszafizetésére kötelezte a tévész, mert leltárihiányt találtak. A felfedezés után 65 nappal küldte el a szövetkezet az üzletvezetőnek a felszólítást, hogy fizessen. Az pedig visszautasított — egy forintot sem. A törvényt jól ismerte a gebines, tudta, a leltározást követő 60. nap után — ha büntetőeljárás nem indult ellene — már nem köteles a hiányt kifizetni. Ebben az esetben a tévész ismerte nagyon rosszul a paragrafusokat.

Nem valami szép hangzású szó a jogszolgáltatás, de a lényegét kifejezi. Szegeden a felsorolt helyeken kívül erre igényt lehet tartani a szakszervezetnél, a népfőntánál, a tanácsnál és az autókлубnál is. A Patyolat, a gyógyszerárak, a szervizek szolgáltatásaihoz hasonlóan szükség van, hogy az emberek tájékozódjanak, ügyesbajos dolgokban miként igazodjanak el. Fontos ez azért is, hogy senki se kerüljön hátrányos helyzetbe. Halász Miklós

A Betűország egy évtizede

Tegnap a Bartók Béla művelődési központban bensőséges ünnepségen emlékeztek meg a szegedi gyermekkönyvtár, a Betűország fennállásának tizedik évfordulójáról. Az ünnepségen részt vett Szántó Tivadar, az MSZMP városi bizottságának és Juhász Pál, a városi tanács művelődési osztályának képviselője is.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola I. sz. gyakorló iskolájának kamarakórusa énekszámokkal köszöntötte a közönséget, majd dr. Simoncsics Pálné, a művelődési központ igazgatója monddott ünnepi beszédet, s ismertette a könyvtár eredmé-

nyeit. Szólt arról, hogy a tíz évvel ezelőtt alakult könyvtár mindössze kétezer kötetel rendelkezett, ma már közel tízenkétezer kötet között válogathatnak az ifjú olvasók. A megnyitó ezúttal, a szokásoktól eltérően, közvetlen társalgással alakult; a könyv szeretetéről, az olvasás örömeiről beszéltek a pártások. Ezután irodalmi műsor következett — a könyvről.

Végül Sára Attiláné, az ifjúsági könyvtár vezetője átnyújtotta az évforduló tiszteletére meghirdetett rajz- és irodalmi pályázat díját, valamint az az alkalomra készült emlékjelvényeket.

Tanácsülés Mórahalmon

Tegnap ülésén Mórahalom tanácsa — alapos előkészítő munka után — meg tárgyalta a nagyközség tanácsának helyzetéről készült elemző anyagot. Munkájukat a megyei tanács e kérdéssel kapcsolatos állásfoglalása alapján végezték, felhasználva annak a két országban, a közelmúltban tartott népfőntanácskozásnak eredményeit, amely a tanyán élők helyzetét vizsgálta.

Mórahalom életében különösen fontos ez a kérdés, hiszen lakóinak 56 százaléka él külterületen, a tanyai lakások száma a nagyközség határain belül még mindig több mint ezer. Ezeknek a lakásoknak a többsége egy-szobás, a víz- és villanyhálózatba nem kapcsolhatók be, vagy csak aránytalanul magas áron. A tanyán élők közlekedési gondja a tél beálltával még fokozódhat, s az is figyelemre méltó, hogy a külterületen élőknek több mint fele 60 évesnél idősebb, közülük sokan betegek, munkakeptelenek. Helyzetükben nyilván ak-

kor következhet be alapvető változás, ha beköltöznek a nagyközségbe. Ez elmúlt négy esztendőben kétszázán már betelepültek, sok tanyán élőknek pedig már van háza a községben is. Am, amíg több mint háromezer ember él tanyán, s amíg nem akarják vagy nem tudják a betelepédést választani, a tanácsnak — amennyire a helyzet megengedi — segítenie kell őket, javítani életkörülményeiket. Ezt a lehetőségek szerint meg is teszi a mórahalmi tanács, hiszen csak szociális segélyekre évente 150 ezer forintot fizetnek ki.

Az igazi megoldás azonban az, ha a tanyán élők mind nagyobb számban költöznek be a községbe. Hiszen csakis ott biztosítható számukra a valóban megfelelő kommunális és egészségügyi ellátás, s ott élhetnek a művelődési lehetőségekkel. A tanács határozatában éppen ezért megbízta a végrehajtó bizottságot, hogy vizsgálja meg a beköltözés megkönnyítésének, támogatásának lehetőségeit.